

Ring Lundquist, Göteborg) samt 23/11 „Brottligheten och den allmänna samhällsutvecklingen“ (inledare: professorn Ivar Agge, Stockholm).

Vidare har den 12/9 med deltagande av ett 25-tal ledamöter besök avlagts å fångvårdsanstalten i Kragsskovhede, Jylland.

Sällskapets angelägenheter handhavas av en möteskommitté, som under 1953 utgjorts av följande personer: fängelseassistenten fil. mag. Arvid Grönberg, rådmannen Martin Hammar, socialläkaren Carl-Gustaf Berglin och statsåklagaren Gustaf Persson. Mötesförhandlingarna ledas av en för varje sammanträde utsedd ordförande. Sällskapet hade vid 1953 års utgång 78 ledamöter. G. P.

Litteratur.

Svend E. Christiansen og Th. Møller: Statsfængslet i Horsens 1853—1953. Udgivet af Direktoratet for fængselsvæsenet. 1953. 123 s.

Horsens tugthus blev taget i brug den 20. maj 1853. Det var det første resultat af de reformbestræbelser, hvis hovedmand var *C. N. David* (om hvem dr. *Harald Jørgensen* i 1950 udgav en omfattende monografi). Fængslet blev indrettet efter det auburnske system i henhold til planen af 1842. Efter den skulle forbedringshuse bygges efter det philadelfiske system (som David kæmpede for), tugthuse derimod med fælles arbejdssale. Cellefængslet i Vridsløselille blev taget i brug i 1859.

Jubilæumsskriftet om anstalten i Horsens er udgivet af direktoratet for fængselsvæsenet og skrevet af fængselsoverlærer, mag. art. *Svend E. Christiansen* og fængselsbogholder *Th. Møller*. Sidstnævnte har skrevet det afsluttende kapitel om træk af personalets historie; de første fire kapitler behandler fængslets forhistorie og bygningshistorie, retningslinier for dagliglivet, arbejde, religiøs og kulturel påvirkning samt fangerne. Afsnittet om fangerne giver dels en række statistiske oversigter, dels træk af nogle kendte kriminelle levnedsløb (*Jens Nielsen, Bulotti, Storm-Nielsen* m. fl.). Forfatteren har gjort tilløb til en karakteristik af de fangetyper, som fængslet har huset — der tales om de store hadere, de stille fanger, de lærde fanger etc. —, men opgaven kræver antagelig særlig indgående studier, som ikke har kunnet gennemføres ved denne anledning. Bogens hovedværdi ligger afgjort i dens bidrag til den egentlige fængselshistorie i forrige århundrede. Der er fremdraget meget kildemateriale, og skønt fremstillingen derved har fået mange mindre væsentlige ting med ind mellem hovedlinierne, må man være glad for det arbejde, som her er gjort. Blandt de mange spørgsmål, som behandles, skal fremhæves fangearbejdet og dets økonomiske grundlag, indtil den moderne arbejdsdrift blev tilrettelagt efter 1914.

For den, som engang vil skrive fængselsvæsenets nyere historie indtil 1933, er forstudier vedrørende de enkelte anstalter vel næsten uund-

værlige. Vi kan forhåbentlig vente et jubilæumsskrift om statsfængslet i Vridsløselille i 1959. Et andet ønske, som den foreliggende bog giver anledning til, er fremsat af fængselsdirektør *Tetens* i et forord til bogen: at den gamle anstalt, som nu rummer psykopatforvarede og sikkerhedsforvarede, snart må have endt sin historie. Det er ikke tilfredsstillende for en så historisk betydningsfuld institution at blive slet og ret brugbar.

Knud Waaben.

Jens Jersild: Den mandlige prostitution. Årsager. Omfang. Følger.
Dansk Videnskabs Forlag. København 1953. 149 sider.

Til brug for det i 1949 nedsatte udvalg til overvejelse af spørgsmål vedrørende prostitutionen har politiinspektør *Jersild* foretaget en undersøgelse af den mandlige prostitution. Han har med rette fundet, at det indsamlede materiale og de betragtninger, det giver anledning til, er af en sådan interesse for kriminalister og andre, der arbejder med sociale spørgsmål, at en selvstændig offentliggørelse deraf er begrundet.

Redegørelsen omfatter 145 mænd, som i de senere år mod betaling har inddrøget sig i kønsligt forhold til andre mandspersoner. Klassificeret efter alder var i dette materiale 22 % under 18 år, 48 % 18 til 21 år, 30 % over 21 år på det tidspunkt, da de med nogenlunde sikkerhed kunne betegnes som prostituerede.

Af de 145 personer var lidt over halvdelen opvokset i provinsen, resten i København. Halvdelen havde været inddraget under børneværnet. Der er ikke foretaget nogen egentlig intelligenstestning af materialet, men efter forf.'s skøn på grundlag af de foreliggende oplysninger er kun 5 % sinker og 4 % åndssvage i lettere grad.

Forf. har forsøgt en gruppering af materialet efter seksuel indstilling på det tidspunkt, da de pågældende startede som prostituerede. Efter de foreliggende noget usikre oplysninger er det store flertal heteroseksuelle. Kun 2 af de 145 klassificeres som homoseksuelle. 18 er biseksuelle.

Over halvdelen (87) var arbejdsløse, da de blev prostituerede, og de fleste af disse har befundet sig i akut pengetrang. Hvor der ikke er handlet af egentlig nød, har det overvejende motiv været trang til penge til fornøjelser, spiritus m. v.

Blandt de arbejdsløse er et stort antal unge søfolk, og denne gruppe spiller i det hele en betydelig rolle i den mandlige prostitution. Ikke mindre end 62, d. v. s. 43 % af hele materialet, havde været til søs som skibsdrenge, jungmænd, letmatroser eller marinesoldater.

I forbindelse med prostitutionen trives en omfattende kriminalitet, navnlig i form af tyverier fra og røveriske overfald på de homoseksuelle utugtskunder. Forf. gennemgår en række tilfælde, der er kommet til politiets kundskab, men fremhæver, at langt de fleste af disse forbrydelser ikke anmeldes.

Det er et spørgsmål, hvorvidt de unge mandlige prostituerede med

heteroseksuel driftsretning skifter over til homoseksuel retning som følge af påvirkninger under prostitutionserhvervet. Ifølge det københavnske sædelighedspolitis erfaringer skal faren herfor ikke være stor. Derimod må det antages, at de biseksuelt anlagte påvirkes i homoseksuel retning (s. 109—10). Hvor pålidelige disse antagelser er, kan dog ikke konstateres efter de i dette skrift indeholdte oplysninger.

At der er en sammenhæng mellem mandlig prostitution og udgliden i en asocial, parasitær tilværelse, kan ikke betvivles. Forf. fremlægger nogle eksempler til belysning af dette velkendte forhold.

Efter den gældende danske straffelov § 230 er fængsel foreskrevet som minimumsstraf for udøvelse af homoseksuel utugt mod betaling (kunden straffes ikke). Overfor de unge aldersklasser, hvorom der her som regel er tale, frafaldes dog i vidt omfang tiltale, eller der afsiges betinget dom. Bag den uvilje, der i retspraksis kan konstateres mod at dømme til ubetinget fængselsstraf i disse sager, ligger ifølge forf. en følelse af, at det er forkert og uhensigtsmæssigt at anvende egentlige strafforanstaltninger mod den mandlige prostitution.

Forf. går de lege ferenda ind for en ophævelse af strfl. § 230. Mandligt utugtserhverv bør ligesom kvindeligt utugtserhverv ikke være kriminaliseret, men imødegås gennem sociale foranstaltninger. Politiet skal fortsat føre kontrol med prostitutionen, og der skal være adgang til anvendelse af forsorgsmæssige forholdsregler af større effektivitet end straf overfor unge prostituerede under 21 år, navnlig således at de bringes væk fra det miljø, der begunstiger en asocial tilværelse. Bestemmelsen i straffelovens § 225 om straf for forførelse af person under 21 år til homoseksuel utugt skal bevares og suppleres af en nok så vigtig og bevismæssigt lettere praktikabel kriminalisering af homoseksuel udnyttelse af den unges nød.

De af forf. fremførte synspunkter de lege ferenda falder formentlig godt i tråd med det program, der kan forventes fremsat af prostitutionskommissionen. Der vil være anledning til at vende tilbage til dem, når denne kommissions betænkning foreligger.

Den omtalte undersøgelse bekræfter, hvad man på forhånd måtte antage om de mandlige prostitueredes sociale baggrund. Tallene af de undersøgte er for små til at tillade en statistisk behandling, og undersøgelsen forekommer ikke særlig dybtgående. Men det er fortjenstfuldt, at en praktisk virkende politimand med stor erfaring på det behandlede område har villet ofre tid og kræfter på en systematisk redegørelse.

Desværre skæmmes bogen af en betydelig unøjagtighed med hensyn til litteraturhenvisninger, ligefremme stavefejl i forfatternavnene etc. Det er heller ikke så godt, at forf. s. 40 viser sig uvidende med hensyn til adgangen til at straffe uagtsomhed ved aldersbedømmelsen i relation til sædelighedsforbrydelser.

Om det indledende „historiske“ afsnit er det mildeste, der kan siges, at det burde have været udeladt.

Stephan Hurwitz.

Verkko, Veli: Homicides and suicides in Finland and their Dependence on National Character. With an additional Chapter: The Theories of Morselli and Ferri on Homicides and Suicides and the Attitude to them of Tarde and Durkheim. Scandinavian Studies in Sociology, 3. G. E. C. Gads forlag, København 1951, 189 s.

Boken er tilegnet de menn som for 200 år siden planla statistikken i kongeriket Sverige-Finnland, og gjennom hele arbeidet gir professor Verkko stadig uttrykk for sin beundring og oppriktige stolthet over denne verdens eldste draps- og selvmordsstatistikk. Denne statistikken er det da også som ligger til grunn for hans arbeid. Mange av opplysningene for Sverige forelå allerede i bearbejdet tilstand, og likeledes de nyere finske, men forfatteren har selv måttet bearbejde det finske primærmaterialet for tidsrommet 1749—1889. Påliteligheten av opplysningene i denne type statistikk mener han er uvanlig stor. Selvfølgelig vil feilkilder alltid være til stede, men på den annen side er formålet med undersøkelsen hovedsakelig en sammenligning av frekvenser innen forskjellige landsdeler eller innen Sverige-Finnland, og Verkko gjør den ikke urimelige forutsetning at feilene gjør seg like sterkt gjeldende over hele området.

Sterkt forenklet er hans viktigste resultater disse:

Når en ser bort fra barnemord, så har det i hele 200 års perioden stort sett funnet sted en stadig øking i den finske drapskriminaliteten, og også en stadig økende forskjell mellom drapskriminaliteten i Finland og Sverige. I perioden 1754—63 ble det forøvet 193 drap i Finland pr. hundre drap i Sverige. I den fra Finnlands synspunkt ugunstigste perioden 1920—32 ble det forøvet 1619 drap i Finland pr. hundre i Sverige, mens det i perioden 1939—42 ble forøvet 811 drap i Finland pr. hundre i Sverige. Delvis står denne utvikling i forbindelse med alkoholforbruket. En rekke faktorer peker i den retning: Økingen i drapene gjelder hovedsakelig noverlagte — hvor også tidligere undersøkelser har vist at alkoholen spiller en dominerende rolle. Videre minsker drapene når alkoholtilførselen minsker, og omvendt, og det viser seg også at de fleste av drapene faller på lørdager, søndager og mandager. Alkoholmisbruk fører til at finske immigranter er sterkt overrepresentert i fengsler i U.S.A., og Verkko påviser også at det hovedsakelig er menn som rammes av en øking i drapsfrekvensen.

Også når det gjelder barnedrap leder Finland. Her er det imidlertid ikke alkoholen som er den viktige faktor, men den strengere seksualmoral. Detaljert analyse av barnedrapene gis bare for perioden 1754—1806, og de absolutte tall er svært små, men Verkko klarer i hvert fall å sansynliggjøre sin hypotese om en sammenheng. F. eks. viser det seg at den provins i Finland som i en periode kan oppvise flest barnedrap, er den som samtidig kan vise de laveste tall for barn født utenfor ekteskap. Den strenge moral virker befordrende på kriminaliteten. Og Verkko sansynliggjør videre: den kan også virke befordrende

på tallene i kriminalstatistikken. Statistikken over straffede tyder på langt mere tyveri i Finland enn i Sverige. Statistikken over tyverier kjent av politiet viser imidlertid bare halvparten så store tall i Finland som i Sverige. Finnenes sterke fordømmelse av tyveri — en fordømmelse som blant annet fører til høyere oppklaringsfrekvens — og de strengere straffene for denne forbrytelse i Finland, er faktorene som skaper flere dømt for færre forbrytelser, og som gjør domfellesstatistikken ubrukelig ved en sammenligning. Etter Verkkos mening har disse faktorene også bidradd til å skjule antagonismen mellom drap og voldskriminalitet på den ene side, og tyvskriminalitet på den annen.

På en lignende måte som ved drapene gjennomgår forfatteren selvmordene i Finland. Økingen har også her vært meget stor. I forrige århundrede hadde Finland den laveste selvmordshyppighet i Norden, senere har landet fått den høyeste. Også her mener Verkko at alkoholen på en avgjørende måte kommer inn i bildet.

Verkko nøyter seg imidlertid ikke med denne interessante sansynliggjørelse av i hvert fald en viss sammenheng mellom alkohol på den ene side, og drap og selvmord på den annen. Han går videre og sier: „The Finn's reaction to alcohol is bad, a feature of the Finnish national character is the Finn's poor capacity to hold his liquor“. Dette igjen har hovedsakelig genealogiske årsaker, mener Verkko. Finnene har et stort antall felles forfedre, det har ført til rendyrking av en bestemt kroppstype — den atletiske — og denne type har i følge Kretschmer en spesielt lav alkoholtoleranse og representerer på dette området de negative sider ved den berømte finske „Sisu“.

Implisitt i resonnementet må ligge en forutsetning om at finnenes uheldige reaksjoner på alkohol ikke ganske enkelt skyldes at de *driker mere* enn andre. Verkko er her formodentlig på trygg grunn, selv om han eiendommelig nok ikke gjør noe forsøk på å underbygge forutsetningen i en bok beregnet på et internasjonalt publikum. Men videre i resonnementet er det vanskelig å føle seg overbevist. Verkko trekker inn genealogiske faktorer. Ville det ikke vært vel så naturlig — og også mere i overensstemmelse med tendensen innen moderne utforskning av alkoholproblemet — å trekke inn sosiologiske? Forskjeller i det totale alkoholkonsum behøver ikke være av stor betydning i forhold til en faktor som *drikkevanene*. Hva med svenskene hvis de drakk akkurat like mye til samme tider og i samme tretthetstilstand som finnene? Verkko tar ikke en gang opp denne mulighet til diskusjon, enda det vel skulle være adskillig lettere å skaffe materiale til en bekreftning eller avkreftning på dette området enn når diskusjonen føres over på spørsmålet om kroppstyper.

Det lar seg i det hele tatt ikke nekte at avsnittene om „stamme-karakter“, „nasjonalkarakter“, den finske „Sisu“, og finnenes fysiske struktur, er av en noe annen type enn hva man finner i resten av boken. Vi møter her ikke lenger den forsiktige forsker med presise

definisjoner og kritisk sans, men tvert om en som med kanskje litt for stor dristighet øser av de forskjelligste kilder. Litt for stor, fordi resultatene av en dristighet som i andre forbindelser kunne vært helt prisverdig, her er vevd sammen med resultatene av det mere forsiktede arbeidet på en måte som kan virke nokså forvirrende. Det er et spørsmål om ikke boken ville vunnet på om stoffet om nasjonalkarakter og fysisk struktur helt var blitt sløyet.

Nils Christie.

O. A. Germann: Kommentar zum Schweizerischen Strafgesetzbuch. Erste Lieferung. Schultess & Co. Zürich 1953. 80 sider.

Professor *Germann*, Basel, har udsendt første hæfte af en stort anlagt ny kommentar til den schweiziske straffelov af 1937. Kommentaren er, som det siges i indledningen, anlagt på så knapt som muligt at angive, hvad der er væsentligt for den praktiske retsanvendelse. Bestræbelserne for kortfattedhed skal dog efter forfatterens program ikke gennemføres på bekostning af trangen til en klargørelse af de principielle forudsætninger for strafansvar. Navnlig fremhæves nødvendigheden af at anføre alt, hvad der kan tjene den uskyldige som værn mod straf. Og det behøves, at der i kommentarens specielle del stadig vil blive henvist til mulige straffrihedsgrunde. Objektive retmæssighedsgrunde skal ikke fremstilles som undtagelser, der bevirker strafforfald for gerningsmanden til et i sig selv strafbart forhold, men som omstændigheder i kraft af hvilke den pågældende overhovedet ikke må indrangeres blandt dem, der har begået noget uretmæssigt.

At dømme efter det første hæfte må kommentaren blive både meget dybtgående og meget omfattende. På de første 80 sider når forf. ikke ud over behandlingen af lovens artikel 1.

I en række almindelige forbemærkninger til loven som helhed kommer forf. ind på lovens retsstatslige grundsætninger og etiske grundlag. Statsmagten er (efter schweizisk ret) ikke blot formelt bundet af de i forfatning og love satte skranker, men skal også „inhaltlich ausgerichtet sein auf die Rechtsidee, erfüllt vom Geist der Gerechtigkeit, gegründet auf den Boden der Freiheit und auf die Würde des Menschen“. Det kriminalpolitiske formål at skabe den størst mulige forbrydelsesprofylakse kan ikke ensidigt fremmes, men må respektere grundværdier i den menneskelige personlighed og kultur. Strafferetten, der omfatter de alvorligste indgreb i den menneskelige tilværelse, må være baseret på et sædeligt grundlag. Værdien af den menneskelige personlighed og dens frihed sætter grænser for statens præventive indgreb. Straffene må ikke række videre end til det, der forekommer *retfærdigt* i betragtning af lovovertræderens skyld. Det er efter disse bemærkninger klart, at forfatteren principielt står på den klassiske strafferets grund.

Af skriftets øvrige indhold kan fremhæves udviklingen s. 27—29 om forholdet mellem straffeloven og folkeretten, hvor forf. er tilbøjelig til

at give folkeretlig hjemmel for strafansvar forrang for national lovgivning, samt den meget fyldige behandling af grundsætningen nulla poena sine lege s. 29 ff. Både metodisk og indholdsmæssigt frembyder denne behandling af et strafferetligt grundenne meget af interesse. Og man imødeser med forventning de kommende partier af den store kommentar.

Stephan Hurwitz.

Travers Humphreys: A Book of Trials. William Heinemann, London, 1953. 243 pp. 15 s.

Sir *Travers Humphreys*, der udgav sine erindringer i 1946 under titlen „Criminal Days“, har i sin nye bog genfortalt ca. 30 retssager; de fleste har han selv taget del i som advokat eller dommer. Referaterne er ret kortfattede og gengiver ofte kun i grove træk de psykologiske, bevismæssige eller processuelle momenter, som har gjort sagerne interessante. Bogen er imidlertid fortræffelig underholdning og giver lejlighed til i kort form at få et indtryk af en række prominente sager, bl. a. sagerne mod *Oscar Wilde*, *Roger Casement*, *Crippen* og *James Camb* („køjemordet“).

K. W.

Allan K. Taylor: From a Glasgow Slum to Fleet Street. Alvin Redman, London. 245 s.

Forfatteren, idag en kendt journalist, der har udgivet 17 bøger og har et navn i den engelske radio, har her skrevet en åbenhjertig selvbiografi om sin blakkede fortid og bemærkelsesværdige karriere. Opvokset i det fattigste, men dog hæderlige milieu stak han som ganske ung til søs for derefter at lade sig hverve som soldat. Han flygtede fra et mislykket ægteskab og gjorde tjeneste ved det beredne politi i South Rhodesia, men deserterede for at komme til fronten i Frankrig i 1914, gjorde hele krigen med og udnævntes til officer. Et galant eventyr endte brat med en affektforbrydelse, idet han overfaldt og skamferede en rival med en hundepisk for øjnene af dennes personale og tvang ham til at udstede en check til „la femme fatale“. For vold og afpresning idømtes han i 1924 strafarbejde i 4 år, som afsonedes dels i Dartmoor dels i Parkhurst fængslet. Bogen fortæller ikke meget om fængselsopholdet. Herom har forfatteren redegjort i sin første bog „Dartmoor from Within“, skrevet under pseudonymet „Jock of Dartmoor“, udgivet i 1932 samtidig med det berømte mytteri i Dartmoor. Man får her et ret nøgternt billede af fængselslivet i England for 30 år siden, bedømt af en intelligent, eksemplarisk fange.

I sin selvbiografi fortæller han derimod om den „virkelige straf“, vanskelighederne der møder den løsladte. På et tidspunkt, hvor der var 2 millioner arbejdsløse i England, tillod han sig den flothed at afslå tilbudet om en stilling som smører, som Prison Aid Society skaffede ham, og slog sig nogle år igennem som repræsentant, indtil han opnåede sin nuværende position.

Der er enkelte biografiske uoverensstemmelser, måske af journali-

stisk art, mellem forfatterens første og seneste bog. Læseren får indtrykket af en rastløs og impulsiv, men energisk og skabende personlighed.

Jon Johnsen.

George N. Thompson: The Psychopathic Delinquent and Criminal.
Charles C. Thomas, Publisher. Springfield, Illinois, USA, 1953,
157 sider.

Forfatteren er professor i neurologi og psykiatri ved universitetet i Los Angeles. Den foreliggende bog er, efter hvad der oplyses i forordet, resultatet af hans undersøgelser af et klinisk materiale af kriminelle psykopater gennem 15 år.

Af de mulige årsagsfaktorer bag den psykopatiske personlighed fremhæves i denne bog særlig hjernebeskadigelser, i første række tilføjet under fødselsakten. Til støtte for antagelsen af en overvejende organisk basis for psykopati anføres særlig, at der i forf.'s materiale af groft kriminelle — det drejer sig om 280 personer — er en meget høj frekvens af neurologiske defekter eller abnorme neurologiske tegn. Kun 6.4 % var helt fri for neurologiske abnormiteter, medens en kontrolgruppe af ikke-kriminelle personer viste 71.4 % uden sådanne abnormiteter (side 23—24). I forhold til de organiske hjerneanomalier vil forf. som regel kun tillægge andre faktorer (omverdensfaktorer, psykogene faktorer) sekundær betydning som hæmmende eller udløsende anledninger for psykopatisk adfærd (side 32). Det syndrom, der kaldes psykopatisk personlighed, udvikles ved, at psykogene faktorer (d. v. s. alle faktorer udenfor individet selv) indvirker på en i forvejen beskadiget hjerne, eller omvendt ved, at en i forvejen normal hjerne med et af psykogene faktorer bevirket latent adfærdsmønster (a latent, unused engrammatic pattern in a normal brain) senere beskadiges. I begge tilfælde er to faktorer nødvendige: psykogenese og hjernebeskadigelse (s. 37). Forf. tillægger denne sin kombination af en „organisk“ og „funktional“ opfattelse fundamental betydning.

I beskrivelsen af den psykopatiske personlighed fremhæves som det grundlæggende abnorme træk en mangel på evne til adækvat fornemmelse af tidsrelationer. Psykopaten lever kun i nuet. Fortiden er uden betydning for ham og indgiver ham navnlig ingen følelse af skyld og anger. Fremtiden interesserer ham ikke. Hans hele indstilling går ud på tilfredsstillelse af hans øjeblikkelige trang (side 44—45). I sammenhæng med dette primære fænomen står som det vigtigste sekundære symptom, at patientens overjeg (superego) mangler eller er lidet udviklet. Et andet karakteristisk symptom er impulsivitet, et tredje, at psykopaten uden hæmning lader målet retfærdiggøre midlet. Som andre almindelige træk nævnes mangel på taknemmelighedsfølelse, ligegyldighed for handlingens følger, mangel på omtanke og betænk-somhed, evne til at indynde sig og mangel på evne til at lære af erfaring. Indenfor dette fælles symptomkompleks forekommer såvel passive som aktivt-aggressive adfærdsmønstre. Sammenfattende påpeges

ligheden mellem psykopatisk personlighed og barnlig adfærd. Det centrale er i begge tilfælde umodenheden. Men i modsætning til barnet vender psykopaten sin aggressive adfærd også mod sig selv(?).

Forf. modstiller skarpt psykopati og psykoneurose. De er afvigelser på hver sin fløj af det normales område. „Medens psykopaten er uden blik for sig selv og lider af en ekstrem forstyrrelse af tidsopfattelsen i relation til sig selv, har den, der lider af en psykoneurose, ikke sans for meget andet end sig selv. Psykopaten har ingen tidsopfattelse; han bekymrer sig ikke om fortid, nutid eller fremtid. Neurotikerens er yderst optaget af sin fortid, er bekymret med hensyn til dagen idag og angst for fremtiden. Hos den psykopatiske personlighed finder man en udpræget mangel på angst, medens angst hos den neurotiske personlighed er til stede i højeste grad og næsten til enhver tid. Skyldfølelsen, som mangler hos psykopaten, er hos neurotikerens udviklet til sit toppunkt, hans sind har, som man siger, en ekstremt overudviklet censorfunktion, et forstørret superego“ (side 51). Og på samme måde med de ovenfor nævnte andre psykopatiske symptomer. Deres modsætning findes hos neurotikerens.

Indenfor den omtalte generelle — som det synes alt for generelle — karakteristik af psykopatien inddeles denne i undertyper efter skemaet 1) patologisk emotionalitet, herunder som den vigtigste gruppe „emotional instability“, 2) asociale eller amoralske tendenser, 3) patologisk seksualitet og 4) blandede typer. Forf. foretager en ikke videre dybtgående gennemgang af disse undertyper. Den bringer næppe noget nyt af interesse.

Betydelig vægt lægges ved diagnosticeringen af psykopati på elektroencefalogram (s. 66 ff.). Forf. hævder, at de i bogen gengivne encefalogrammer støtter hans kliniske indtryk, hvorefter der er sammenhæng mellem psykopati, særlig af typen patologisk emotionalitet, og psykomotorisk epilepsi, og mellem disse og patologisk alkoholisme.

Af bogens indhold kan iøvrigt fremhæves afsnittet s. 122 ff. om behandlingen af psykopati. Bemærkelsesværdig er den vægt, forf. lægger på medicinsk, kemoterapeutisk behandling efter samme eller lignende recept som ved behandlingen af epilepsi. Udførligt beskrives også behandling gennem elektrochok særlig overfor homoseksuelle lovovertrædere. Det undrer ikke, at denne behandling i de af forf. gengivne case reports har vist sig uden effekt.

Forstemmende er den mangel på kendskab til europæiske, specielt skandinaviske erfaringer og den løshed i fremstillingen, der giver sig til kende i forf.'s behandling s. 139 ff. af spørgsmålet om kastration som middel til at fjerne seksualabnormiteter af kriminel type. Det hedder her bl. a.: „et antal undersøgelser er blevet foretaget i Europa, og de er blevet godt resumerede af Guttmacher i hans nyligt udkomne bog, Sex Offences. Resultaterne af disse undersøgelser er næsten overalt pessimistiske og indicerer, at metoden er fuldkommen unyttig... Der er ikke fremkommet noget lægeligt bevismateriale for, at kastra-

tionsmetoden er til nogen gavn i retning af at fjerne seksuelle tendenser og praktikker. Derimod er der faktisk en del bevisligheder for, at operationen forværrer abnorme seksualtendenser.“ Et af disse „beviser“ — og så vidt ses forf.'s vigtigste — er, at vi „fra historien véd, at de kinesiske eunukker har været nogle af de mest sadistiske og seksuelt perverse personer“ (?). Der kan siges meget mod kastration, men man skal vist lede længe for i faglitteraturen at finde en afstandtagen, der er dårligere begrundet end den her anførte.

I det hele gælder det om det anmeldte skrift, at det vel indeholder interessante enkeltheder, men at størsteparten af det er af en kvalitet, der ikke helt svarer til fremstillingens ydre videnskabelige apparat eller til dens fornemme boglige udstyr.

Stephan Hurwitz.

Clarence D. Lee: The Instrumental Detection of Deception. Charles C. Thomas, Springfield, U.S.A. 1953. 249 sider. \$ 6.50

Denne bog om brugen af „løgnedetektoren“ er skrevet af en politimand, som er fortrolig med metoden fra lang tids praktisk arbejde med den, og som tror på den. Han har selv bidraget til dens tekniske udvikling ved at konstruere en „psychograph“, der bygger på de modeller, som anvendtes af pionerer som *Larson* og *Keeler*. Det drejer sig om en blodtryksmåler, der samtidig registrerer åndedrættet. Forf. og hans skole betragter afgjort blodtrykskurven (i hvilken pulsen indgår) som det mest pålidelige udtryk for de emotionelle bevægelser, der atter skal være udtryk for forsøgspersonens subjektive oprigtighed ved besvarelsen af de stillede spørgsmål. Men det næstbedste er åndedrætskurven, og det menes, at man undertiden kan have nytte af at sammenligne kurverne. Metoden skal iøvrigt ikke her refereres i enkeltheder. Bogen kan anbefales som en klar og fængslende introduktion til et emne, der hos os betragtes med både nysgerrighed og skepsis. Forfatterens redegørelse kan afvæbne noget af den mere overfladiske kritik af løgnedetektoren, men næppe enhver kritik. Hans eksempler omfatter kurver, som viser klare udsving, og som har haft afgørende betydning for politiets slutninger, men også kurver, hvis indhold formentlig kun kan tydes af de indviede.

Det er ikke altsammen lige sympatisk, hvad man læser om metoden. En detektiv har således givet undersøgerne det råd at sidde og se nøje på pennen, der tegner kurven; ved betydningsfulde udsving skal man så anstille „et vidende smil, ligesom hen for sig selv“, og når forsøgspersonen ser det smil og forstår det, vil hans moral ofte blive nedbrudt, og han tilstår. Man kan også lade være med at smile og i stedet sige flere gange i træk: „Did you kill White?“ (forudsat at der er tale om et drab). Det fremhæves stærkt, at metodens største praktiske værdi ligger i dens evne til at bane vejen for tilståelser. 60—85 % af dem, der efter kurverne skønnes at være skyldige, tilstår bagefter. Uden for U.S.A synes det at måtte blive et afgørende spørgsmål, om man kan

lide at få tilståelser frem på denne måde. Hertil kommer de særlige vanskeligheder, hvis kurverne også gør sig gældende i retssalen, dels hvor benægtelse er fastholdt, dels hvor tilståelse har foreligget, men tages tilbage.

Knud Waaben.

Analyzing and Predicting Juvenile Delinquency with the MMPI (Minnesota Multiphasic Personality Inventory). Redaktører: Starke R. Hathaway og Elio D. Monachesi. The University of Minnesota press. Minneapolis 1953. 153 s.

4000 skolebarn i Minneapolis ble undersøkt ved hjelp av MMPI-testen, en personlighetstest som virker som om den har flere gode egenskaper. To år etter viste gransking av offisielle registre i byen at 22 % af guttene og 8 % av pikene hadde vist forskjellige former for sosial adferd før, under, eller etter testingen. Depresjon og feminitet var — særlig hos guttene — minst forbundet med asosialitet, mens det forholdt seg omvendt med overaktivitet og det undersøkerne karakteriserer som psykopati-tendenser. Interessant er det at den faktor som diskriminerte aller sterkest var den psykologisk minst spissfindige, nemlig en som skulle angi hvorvidt testen var utfylt på en nøyaktig måte eller ei. Det ble imidlertid ikke foretatt noen skikkelig kontroll av hele rekken av bakgrunnsfaktorer som kanskje er de „virkelige årsaker“ til de forøvrig små forskjeller som ble funnet mellom de asosiale og de andre.

Boken inneholder redegjørelse for ytterligere fem undersøkelser ved hjelp af MMPI-testen. En av dem gjelder personlighetsforskjellene mellom to kategorier på et skolehjem for piker, én som senere viser god tilpassing, og én som senere viser dårlig. Opplysningene om utvalgs-metodene er imidlertid for knappe til at en kan feste noen særlig tilid til resultatene, men de peker i hver fall i samme retning som de ovenfor gjengitte.

De fire andre undersøkelsene tilfredsstiller ikke de minimumskrav som må stilles til arbeider av denne art.

Nils Christie.

C. C. Cawley: Fool's Haven. House of Edinboro, Publishers, Boston, Massachusetts, 1953. 210 s.

Handlingen i denne lille, velskrevne problemroman udspilles i et studentermilieu i Californien. Bogens hovedperson, en ung, ilter polytekniker, kommer i et modsætningsforhold til sin tilkommende svigermoder, som tilhører en religiøs sekt, hvis tilhængere i sykdomstilfælde søger helbredelse ved bøn alene. Hovedpersonens kærester dør af bughindebetændelse, fordi moderen nægter at tilkalde læge og i stedet — sammen med sektens fanatiske prædikant — koncentrerer sig om at bede for den syge. Der rejses tiltale mod den afdødes moder og prædikanten for den uagtsomt manddrab, men prædikanten frifindes. Flere af

de amerikanske enkeltstaters lovgivning om udøvelse af lægevirksomhed giver udtrykkelig Christian Science-prædikanter og lign. ret til at søge at helbrede syge, så længe de udelukkende anvender spirituelle metoder.

Forfatteren gør sig til talsmand for en udvidelse af området for strafbar medvirken til også at omfatte uagtsom medvirken til uagtsomme forbrydelser, idet han finder det anstødeligt, at kun de pårørende, men ikke den egentlige (godtroende) anstifter, den hvis fanatiske tro de pårørende er bjergtaget af, kan straffes.

Jon Johnsen.

François Gorphe: Les Décisions de Justice. Étude psychologique et judiciaire. Presses Universitaires de France. Paris 1952. 191 sider.

Problemerne vedrørende retsafgørelsens motivation og funktion ligger i centrum af alt arbejde med begrebet ret og med gældende retsindhold; det er ikke mindst blevet klart efter den retslære, som *Alf Ross* har udviklet. Der knytter sig derfor både praktisk og teoretisk interesse til nye bøger om emnet; opmærksomheden skal her henledes på en bog af den franske dommer *François Gorphe*. Den bringer ikke afgørende nye synspunkter. Forfatteren har i vidt omfang taget sit udgangspunkt i tysk og fransk litteratur af ældre dato, men ikke gjort brug af den nyere retslære (herunder den amerikanske; kun en artikel af *Cardozo* og en af *Roscoe Pound* er anført). Bogen går dog videre end til et referat af ældre meninger. Forf. giver selv adskillige bidrag til belysning af de måder, hvorpå konkrete retsspørgsmål opfattes og deres afgørelse motiveres. Et eksempel, som han jævnlig vender tilbage til, er fransk rets udvikling i spørgsmålet om ansvar for bilejere og -førere, bort fra culpa (*faute*) som målestok. Meget hyppigt ofrer forf. civile og kriminelle sager særskilt opmærksomhed, således i forbindelse med bevisbedømmelsen og lovanvendelsen. Med interesse læser man bl. a. betragtningerne over forskelle mellem fagdommeres og lægdommeres måde at arbejde på. Forf.s almindelige syn på domsmotivationen bygger på sondringen mellem det intuitive og det logisk-ræsonnerende; han ser dommen som et produkt af en række analytiske og syntetiske domme, idet retligt og faktisk stof, som efterhånden melder sig, snart griber an ved en analyse, snart ved en sammenfatning, fra hvilken man går videre. Den gode dommers særkende er den måde, hvorpå intuition (inclusive erfaring) og ræsonnement, syntese og analyse, arbejder sammen ved problemets opstilling og løsning.

Man havde gerne set, at forf. i højere grad havde benyttet sine egne dommererfaringer fra konkrete sager og typer af sager til at kaste lys over de almindelige sætninger. Men det er alligevel en meget læseværdig bog.

Knud Waaben.

Report of the Council of the Central After-Care Association, 1949 and 1950. His Majesty's Stationery Office, London 1951. 35 sider.

Den engelske forsorg for betinget dømte, probation-ordningen, er genstand for megen opmærksomhed i de nordiske lande. Forsorgen for prøveløsladte hører man mindre om, og da dens organisation er adskilt fra probationen, kan nogle oplysninger herom måske have nogen interesse.

Indtil Criminal Justice Act 1948 havde man — bortset fra ungdomsfængsel (Borstal) — ikke almindelige regler om forsorg for løsladte; det nærmeste man kom det var en pligt for personer løsladt fra „penal servitude“ („ex-convicts“) til at afgive meldinger til politiet, men denne straf bortfaldt jo i 1948. I stedet skal der nu anvendes „corrective training“ og „preventive detention“, og hertil har loven knyttet forsorg efter prøveløsladelse. Loven hjemler endvidere, at visse recidivister, som løslades efter en almindelig fængselsstraf på mindst 12 måneder, ved dommen kan få pålæg om at give adresse-meldinger til et forsorgsselskab i 12 måneder efter afsoningen. Der er derimod — højst påfaldende fra et nordisk synspunkt — ingen almindelige regler om tilsyn efter fængselsstraf, men dog adgang til i forbindelse med prøveløsladelse af en person, der var under 21 år ved afsoningens begyndelse, at etablere et tilsyn. Ordningen forudsætter en straf på mindst 3 måneder; tilsynstiden er 6 måneder eller den resterende straffetid. Med henblik på disse tre kategorier af tilsyn — af hvilke den ene altså i formen kun er en bopælskontrol, i praxis dog noget mere — er der i 1949 oprettet en ny organisation „*The Central After-Care Association*“, som desuden fik endnu en vigtig opgave: at overtage det allerede tidligere kendte tilsyn med unge mennesker efter Borstal-ophold, idet den gamle Borstal Association ophævedes. I spidsen for dette selskab står et råd, hvis formand udnævnes af indenrigsministeren, medens generalsekretæren udpeges af fængselskommissionen (den centrale fængselsadministration), som også skal godkende stabens løn- og arbejdsforhold. Selskabet arbejder i tre sektioner: „Women's and Girls' Division“, „Borstal and Boys' Division“ og „Men's Division“. Det forestår imidlertid ikke al forsorg m. h. t. løsladte personer. Man har ikke antastet den bestående organisation „*The National Association of Discharged Prisoners' Aid Societies*“, sammenslutningen af private fængselselskaber, der er et produkt af den udvikling, som har været så karakteristisk for mange lande, siden forsorgstanken navnlig i det 19. århundrede kaldte på borgerskabets initiativ. Dette selskabs præsident og vicepræsident er ex officio medlemmer af det nye selskabs råd. De private lokale selskaber har udført et meget stort arbejde, bl. a. ved at lægge vægt på besøg hos og støtte til de straffede allerede under afsoningen (denne „*prison visiting*“ er et interessant træk i engelsk fængselsvæsen). Fængselselskaberne vil fortsat komme til at tage sig af den ikke-lovregulerede forsorg ved fængselsstraf, således at man sondrer mellem „statutory

after-care“ og „aid-on-discharge“. Udviklingen går dog vistnok i retning af, at det nye selskab også overtager forsorgen med personer løsladt fra fængsel, nemlig når det drejer sig om de store anstalter, men dette vil ikke overflødiggøre den frivillige „prison visiting“. — Indtil nu har det nye selskab, som det fremgår af dets første trykte beretning, i vidt omfang måtte støttet sig på probation-ordningen for at løse sine tilsynsopgaver.

Knud Waaben.

Tidsskrifter.

Juristen, årgang 1953.

Diskussionen om blodtypebevis i straffesager angående falsk forklaring i faderskabssager er fortsat med indlæg af *O. Bilfeldt*, *Louis le Maire*, *Oluf Lind*, *Theodor Petersen* og — afsluttende — *O. A. Borum*. Endvidere: *Troels G. Jørgensen*: Højesterets deling og straffesagerne; *F. Lucas*: Grundlovsforslagets bestemmelse om nævninger; *Jørgen Trolle*: Om præjudikater som „gældende ret“.

Svensk Juristtidning, årgang 1952, hft. 7—10, og 1953.

Hefte 7—9 af årgang 1952 er et festskrift til *Vilhelm Lundstedt* i anledning af 70-års dagen den 11. september 1952. Indholdet samler sig særlig om problemer fra den almindelige retslære: metodiske spørgsmål, rettighedsbegrebet, lovfortolkning, retstridighed etc. *Karl Schlyter* skriver om forvaring og internering og i forbindelse hermed om etappedelning af straffeprocessen; *Ivar Strahl* behandler tre fortolknings spørgsmål i svensk strafferet, bl. a. forældelse af ansvaret for hæleri.

Årgang 1953: *Torsten Sonden*: Kriminaljournal contra skrivsløseri, *Lars Hjerner*: Från franska domstolar (bl. a. om straffeprocessen); *Per Olof Bolding*: Sannolikhet och bevisvärdering i brottmål; *Ola Nyquist*: Engelsk kriminalitetsdebatt; *Olof Kinberg*: Om den s. k. allmänpreventionen (efterfulgt af en bibliografi over Kinbergs arbejder); *Sverker Groth*: Till frågan om straffmätningen; *Ivar Strahl*: Svensk rättspraxis. Straffrätt 1948—1952; *Jan Hellner*: Några synpunkter på culpabegreppet inom skadeståndsrätten; *Lars Welamson*: Svensk rättspraxis. Civil- och straffprocessrätt 1948—1952. Hertil kommer mindre artikler og notitser vedrørende lovgivningsspørgsmål etc. Blandt de almene juridiske tidsskrifter i de nordiske lande er *Svensk Juristtidning* stadig det, som bringer mest stof af strafferetlig interesse.

K. W.

Tidsskrift for rettsvitenskap, årgang 1953.

Af strafferetlig interesse er afhandlinger af *Jon Bjørnsson* om lægers ansvar, af *W. E. von Eyben* om domstolenes stilling til lovmotiver og

af *H. Kiær Mordt* og *Finn Hiorthøy* om lovgivningen angående fjendegods i Norge.

Ugeskrift for retsvæsen, årgang 1953.

F. Schjøtt: Nogle bemærkninger om motorlovens regresregler, særlig ved erstatninger pådraget ved kørsel i spirituspåvirket tilstand (og bemærkninger hertil af *Knud Illum*); *Erik Christensen*: Prøveløsladtes generhvervelse af valgetten; *H. Tryde*: Forældelse af strafansvaret i sammenstødstilfælde; *Helge Hoff*: Landsrettens praksis i sager mod spirituspåvirkede motorførere; *Jørgen Smith*: Om konfiskationssager; *samme*: Bør crisesager altid være politisager? *Georg K. Stürup* og *Theodor Petersen* om sager angående prøvedskrivning fra psykopatforvaring. *Stig Jørgensen* og *Anders Vinding Kruse* om kausalitet og adækvans.

The British Journal of Delinquency.

Dette utmerkede kvartals-tidsskrift kommer nå i sin fjerde årgang, stadig redigert av Edward Glover, Hermann Mannheim og Emanuel Miller. Hvert nummer innledes med redaksjonelle betraktninger. Deretter følger gjerne tre-fire større artikler, et eget avsnitt med korte rapporter om undersøkelser som er i gang innen feltet, debattinnlegg, kortere meldinger, og endelig bokanmeldelser og tidsskriftoversikter. Artiklene beskjeftiger seg delvis med årsaksproblemer, og delvis med behandlingsproblemer. Både psykologiske, psykiatriske og sosiologiske synspunkter finnes representert.

Tidsskriftet er tidligere uomtalt i disse spalter. Det har derfor ingen hensikt bare å se på den aller siste årgang, særlig i betraktning av at enkelte av de beste bidragene kom allerede for flere år siden. Det gjelder f. eks. spesialnummeret i annen årgang, nummer 2, om psykopati. Særlig interessant er her en artikkel av Milton Gurvitz om utviklingen av psykopatbegrepet fra 1900 til 1950. De svære variasjonene i bruksmåten kommer klart fram, men forfatteren slutter seg likevel på ingen måte til den fløy som ønsker å kvitte seg med hele begrepet. Spesialnummeret har videre en innledningsartikkel av Sir David Henderson, og bringer også en interessant artikkel av Staffor-Clark, Desmond Pond og Lovett Doust om undersøkelse av forskjellene mellom en gruppe psykopater i et fengsel og en gruppe vanlige fanger.

En sosiologisk sett fremragende artikkel kommer fra Israel. I annen årgang, nummer 1, redegjør professor S. N. Eisenstadt for hvordan det vokser fram kriminelle grupper blant immigrant-ungdom. Indvandrerne må tilpasse seg til en helt ny kultur, gamle strukturer — varige former for relasjoner mellom individene — går i oppløsning, nye vokser fram. Spesielt blir det tydelig innen familien. De gamle rollene kan ikke lenger opprettholdes i det nye samfunn. Før var familien den fundamentale enhet når det gjaldt fordelingen av arbeidet, nå blir mye

utført uavhengig av individets rolle innen familien. Dette fører til at det vokser fram en rekke *aldersgrupper* — grupper basert på at individene har den samme alder — som fyller det sosiale vakum mellom familien og samfunnet. Noen av disse gruppene viser seg å bli kriminelle, og Eisenstadt mener i en skarp analyse å kunne påvise at dette skyldes manglende identifikasjon mellom representantene for den gamle familien og det nye landet — særlig med den totale nye sosiale struktur som finnes der. Det er ikke bare snakk om forskjeller i normer og verdier — noe som alltid er tilstede ved innvandringer — men om innvandrernes *innstilling* til den forskjellen, hans definisjon av den. 5 % av barna i et bestemt utvalg fra familier med positiv identifikasjon havnet i kriminelle grupper, likeledes 15 % av barna fra apatiske familier, mens hele 50 % av barna fra familier hvor foreldrene ikke identifiserte seg med den nye sosiale tilstanden havnet i kriminelle grupper. Foreldrene til disse siste maktet ikke å orientere barna mot de nye omgivelsenes sosiale krav. De hang fast ved den status de hadde hatt tidligere, og tillot heller ikke barna å akseptere den nye tingenes tilstand. De hang fast ved gamle former for autoritet, og de så heller ikke realistisk på forskjellen mellom det mål de ønsket å nå i livet og mulighetene for å nå dette. Tankene går uvilkårlig til den norske debatten om den antatte forskyvning av ungdomskriminaliteten fra Østkant til Vestkant. Muligens kunne enkelte av Eisenstadts synspunkter her virke befruktende.

Mindre omfattende i sitt opplegg, men likevel av adskillig interesse, er en artikkel av hollenderen N. Muller i første årgang, nummer 2, om gruppe-faktorer i kriminalitet og straff. Hvor medlemskapet i en eller annen gruppe er det avgjørende for kriminaliteten, er det ikke tilstrekkelig med straff av noen individuelle medlemmer av gruppen. En må forsøke å få endret selve gruppenormene — ved f. eks. å få arbeiderne på en fabrikk interessert i å være med i dannelsen av egne fabrikkdomstoler. Forfatteren slutter med å referere som etterlignelsesverdige et tilfelle hvor en gruppe på 11 arbeidere ble gitt betinget straff, — betingelsen: at kriminaliteten innen vedkommende bedrift skulle synke. Det er vel neppe tvil om at metoden byr på store betenkeligheter bedømt ut fra en etisk målestokk.

Tidsskriftet har også etter hvert bragt en rekke artikler fra folk som er direkte beskjeftiget med resosialiseringsvirksomheten. Fra Tel-Aviv foreligger rapport om hvordan kontakten med gateguttene blir oppnådd (fjerde årgang, nummer 1). Fra England rapporterer sosialarbeidere om hvordan de ved nærmere bekjentskap med klientellet innen visse nabolag finner at den skjulte — uopplagede — kriminalitet er over dobbelt så stor som den politiet kjenner til (tredje årgang, nummer 1), og fra England foreligger også en inspirerende artikkel om metodene ved en skole for normalt intelligente barn med svære tilpassingsvansker (fjerde årgang, nummer 1). Forfatteren av artikkelen, P. Dockar-Drysdale, hevder at de fleste av barna som kommer til sko-

len har overført sin aggresjon fra personer til ting. Det vil derfor være høyst uhensiktsmessig å hindre dem i å la aggresjonen få utløp. Bevisst anskaffes en type møbler som ikke er mere solid bygget enn at det er mulig å ødelegge dem, dører låses ikke — for da ville jo ikke elevene få noen sjanse til å stjele. Straff eller tvungen reparering av skaden kommer aldri på tale — derimot legges forholdene til rette så barna spontant og på egen hånd kan rette opp skaden — på den måten som passer til deres individuelle behov. Den verste ødeleggelsesperioden varer ikke svært lenge, sier forfatteren — uten å spesifisere nærmere — og ødeleggelsene skaper heller ingen uoverkommelige problemer når en bare er forberedt på dem.

Nils Christie.

Goldammer's Archiv für Strafrecht. Jahrgang 1953.

Goldammer's arkiv for strafferet blev grundlagt i 1853 og utkommer nu påny etter nogle års pause, redigeret af dr. *Heinrich Grützner*, der er Regierungsdirektor i det tyske forbundsjustitsministerium. Arkivet skal være et videnskabeligt tidsskrift for praktikere. Foruden afhandlinger indeholder det straffedomme, anmeldelser og notitser om ny lovgivning. Af afhandlingerne i årgang 1953 kan nævnes følgende: *Richard Lange*: Ordnungswidrigkeiten als Vergehen; *Karl-Heinz Nüse*: Die Zulässigkeit von wahlweisen Feststellungen; *Heinrich Meyer*: Die Immunität der Abgeordneten; *Eduard Dreher*: Zur Systematik allgemeiner Strafschärfungsgründe; *Hans Marmann*: Aufklärungspflicht durch Sachverständigengutachten und freie Beweiswürdigung; *von Weber*: Vom Subsumtionsirrtum; *Hans-Georg Meister*: Zur Abgrenzung der Beteiligung am Selbstmord vom strafbaren Tötungsdelikt.

K. W.

Revue de science criminelle et de droit pénal comparé, årgang 1953.

I 1. hefte skriver *Alfred Potier* om „la liberté surveillée“, og De Forenede Nationers seminar i London om probation omtales af *R. Vienne* og *Max Grünhut*. — 2. hefte indledes med en lang afhandling af *Jean Larquier* om Code pénal art. 414, der foreskriver straf for den, som ved vold, trusler eller svig hidfører eller opretholder en arbejdsstandsning med det formål at indvirke på lønningerne el. lign. *Johs. Andenæs* gør rede for særforanstaltningerne i Norge. — I 3. hefte er en artikel af *Jean-Louis Coste* om unge lovovertrædere, og *Jean Durand* behandler udførligt begrebet „sabotage passive“, hvormed der sigtes til visse unladelsesproblemer i forbindelse med de skadegørende handlinger, man kalder sabotage. Årgangens mest spændende bidrag er skrevet af *Vernon Fox*, som gjorde tjeneste i statsfængslet i Michigan, da den alvorlige fangeopstand indtraf i 1952. Den varede fra 20. til 24. april, og Fox stod for kontakten og forhandlingerne med blok 15, hvor ni fængselsbetjente blev holdt som gidsler. Han skildrer i sin artikel, hvordan det hele forløb. — I sidste hefte gengives pave *Pius'* budskab til den 6. internationale strafferetskongres i Rom i 1953. Af *Jean Pina-*

tel er der en forelæsning om kriminologi og strafferet, af *Jean Chazal* en forelæsning om straf og opdragende foranstaltninger over for børn, og endelig tager *André Bonnefoy* stilling til spørgsmålet: „Comment punir la diffamation?“

K. W.

Revue internationale de droit pénal, hft. 1—4, 1952 og hft. 1—3, 1953.

I årgang 1952 findes bl. a. afhandlinger af *Pietro Nuvolone* om strafferet og kriminologi, af *Jean Chazal* om ungdomskriminalitet og tilbagefald, af *Simone Pelletier* om medlidenhedsdrab og af *W. Pompe* om ansvarlighed i strafferetten. *Pierre Waquet* gør rede for en undersøgelse af nogle forsøgsgrupperes vurdering af forbrydelsers strafværdighed, f. eks. den skærpede eller formildende bedømmelse af forskellige omstændigheder i forbindelse med drab og tyveri. — Hefte 1—2 af årgang 1953 er et dobbeltheft på 650 sider indeholdende henved 40 rapporter udarbejdet til strafferetskongressen i Rom i 1953, hvor følgende spørgsmål behandlede: Genève-konventionernes strafferetlige værn, beskyttelsen af den individuelle frihed under efterforskning og forundersøgelse, erhvervsøkonomisk strafferet og endelig spørgsmålet om afskaffelse af det dobbeltsporede system med anvendelse af både straf og sikkerhedsforanstaltninger. På grundlag af disse rapporter blev der udarbejdet fire hovedrapporter, som er trykt i årgangens 3. hefte. Om de nævnte fire emner kan også henvises til årgang 1951 hefte 4.

K. W.

NYUDKOMMEN LITTERATUR.

- Bryan, Helen*: Inside. Revelations of Life in a Women's Gaol. Peter Davies, London 1954. 276 s.
- Cawley, C. C.*: No Trip Like This and other Stories. The House of Edinboro Publ., Boston, Mass. 238 s.
- Dienstein, William*: Are You Guilty? An Introduction to the Administration of Criminal Justice in The United States. Charles C. Thomas Publ. Springfield, Ill. U.S.A. 1954. 184 s.
- Düsing, Bernhard*: Die Geschichte der Abschaffung der Todesstrafe in der Bundesrepublik Deutschland. Bollwerk-Verlag, Offenbach/Main 1952. 342 s.
- Hoel, Adolf*: Et Oppgjør med Landsmenn. Minerva Forlag, Oslo 1951. 111 s.
- International Penal and Penitentiary Foundation*: 2nd Bulletin. Minutes of the Meeting of a Small Committee. Paris, May 1953. 30 s.
- Jackson, Lydia*: Aggression and its Interpretation. Methuen, London 1954. 237 s.
- Maurer, David W. and Victor H. Vogel*: Narcotics and Narcotic Addiction. Charles C. Thomas Publ. Springfield, Ill. U.S.A. 1954. 303 s.
- Retslægerådets Årsberetning for 1951*. Hagerups Forlag. Kbhvn. 1954. 176 s.
- Statistisk Årbog 1953*. Udg. af Det statistiske Departement. Kbhvn. 1953. 410 s.
- Statistisk Beretning fra Landsnævnet for Børneforsorg for Året 1952*. Kbhvn. 1953. 26 s.
- Vårdorganisation för Förvarade och Internerade*, SOU 1953:32, Stockholm 1953, 103 + 31 + 32 s.